

KERIMÄKI, Hangasmaankangas, Valtion kuoppa

Tarkastuslonteko

kivikauden

asuinpaikasta

Esa Laukkanen 1988

Arkistotiedot tarkastetusta muinaisjännöksestä

Kunta: Kerimäki

Rekisterikylä: Kuokkala

Tila: 6:8 Pennala, omistaa: Lauri Albin Pennasen perikunta, osoite:
Kuokkala, 58170 SIMANALA.

Sijainti: peruskartalla n:o 4211 11 "Ala-Kuona"

x = 6877 96

y = 452 16

z = 87,5

p = 6879 37

i = 609 33

k = 87,5

Kiinteistötunnus: K246S413R6T8

Valokuvat: Dioja museoviraston esihistorian toimiston arkistossa:
16381-3.

Löydöt: Aikaisemmat päänumeroilla 10445 ja 19325. Tarkastuskäynniltä
ei löytöjä.

Kirjallisuuslähteitä: Etelä-Savon esihistorialliset suojelukohteet.

Etelä-Savon seutukaavaliiton julkaisu n:o 113.

Mikkeli 1984.

Mainittu sivulla 39 luettelonumerolla Kerimäki/

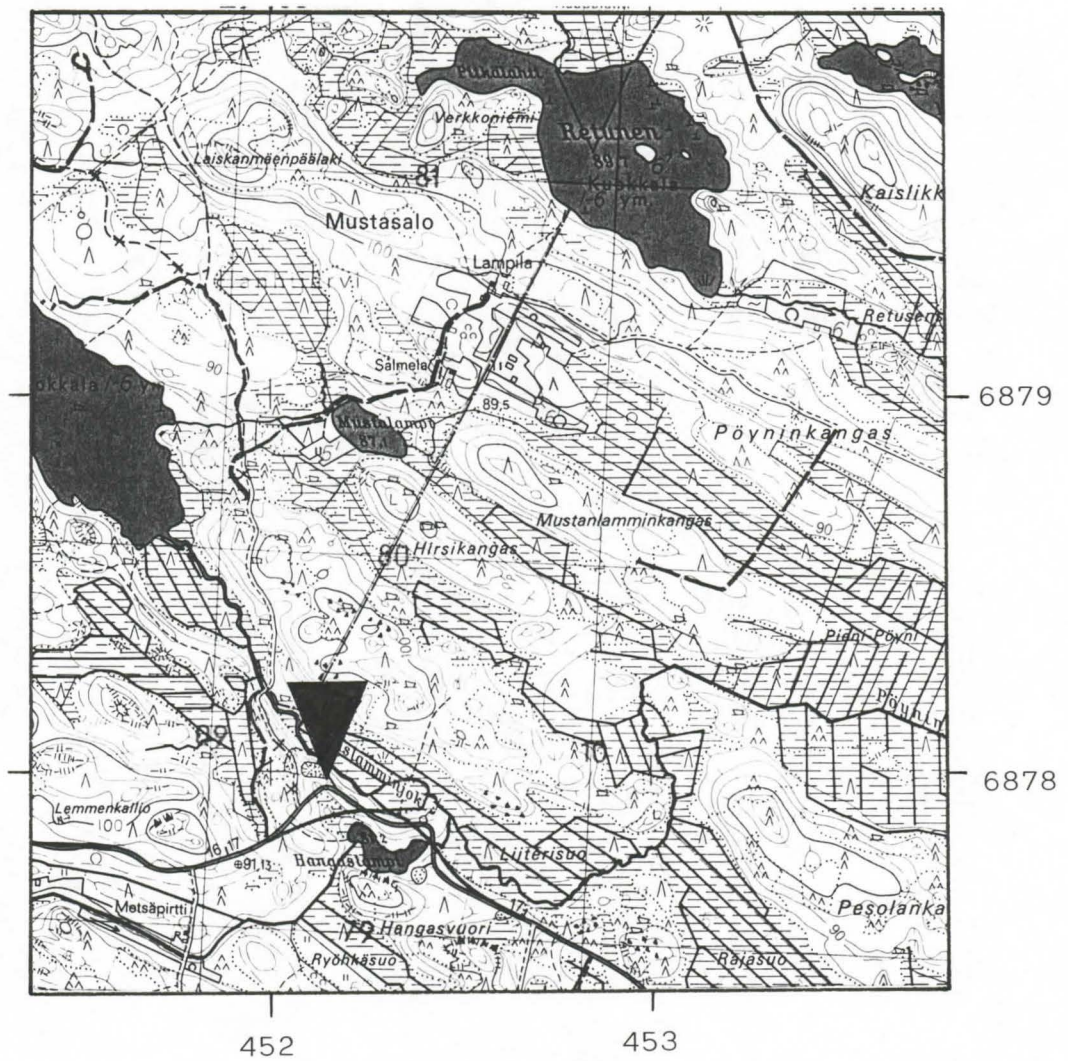
2b ja muinaisjännöksen nimellä Hangasmaan-

kangas b.

Tutkimukset: Kaivaus, Pälsi v. 1936; tarkastus Perkkö v. 1973.

Muinaisjännösluokitus: Edelleen II.

Kivikauden löytöpaikka Valtion kuopassa Kerimäen Ala-Kuonalla. Peruskarttatalehti "Ala-Kuona", n:o 4211 11.

Kartan mittakaava 1:20 000, painovuosi 1975, päällepainatus 1987.

Hangasmaankankaan muinaisjäännökset tarkastettiin 7.7.1988, jotta niiden kunnosta ja sen mahdollisesti vaatimista hoitotoimenpiteistä olisi saatu ajan tasalla oleva kuva. Tarkastuskäynnillä olivat Helena Taskinen ja Esa Laukkanen museovirastosta.

Ensimmäinen kivikauden löytöpaikka Kerimäen Hangasmaankankaalta on tullut tutkijoiden tietoon v. 1934. Sakari Pälsin johtaessa sen kaivauksia v. 1936 havaittiin Hangasmaankankaalta toinenkin kivikauden löytöpaikka ja sen ympäristöstä lisäksi useita pyyntikuoppia.

Pälsi erotti kaivauskertomuksessaan Hangasmaankankaan kivikautiset löytöpaikat toisistaan nimityksillä "Valtion kuoppa" ja "Pekosen kuoppa". Pälsin kaivausten jälkeen ei Hangasmaankankaalla ole tehty tutkimuksia kummassakaan löytökohteessa, mutta Mikko Perkko on tarkastanut ne v. 1973.

Pälsin kaivaus tuotti etupäässä kampaleimoin koristeltuja keramiikan paloja. Tutkittu alue on ollut n. 25 m pitkä ja 2,5 - 5 m leveä kaistale. Myöhempien havaintojen kannalta on merkitystä huomioida, että Valtion kuopan luoteiselta laidalta havaittiin v. 1936 koeojista pari punertavaa täplää, joita Pälsi epäili heikoksi palomaaksi, mutta ojissa ei silti ollut löytöjä eikä kulttuurimaata.

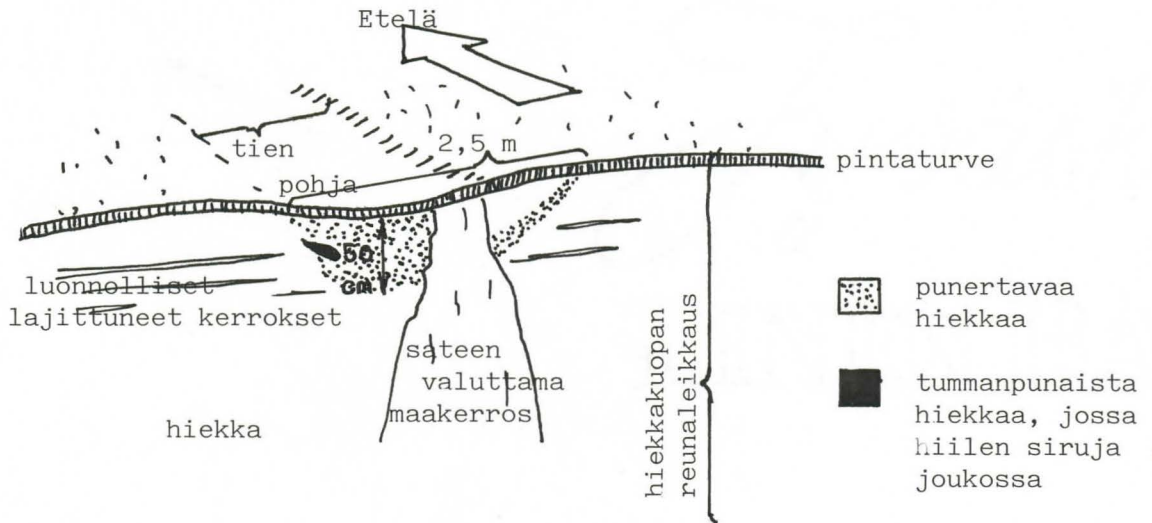
Tarkastuskäynnillä 7.7.1988 saatettiin havaita Valtion kuoppaa laajennetun huomattavasti sitten Pälsin kaivauksen. Kuopan laajentamisella on nykyisin katkaistu Mustasaloon vievä tie. Juuri sen tien linjan alta havaittiin hiekkakuopan reunaleikkauksessa 7.7.1988 punertava täplä, joka - Pälsin mainitsemien tavoin - vaikutti heikolta palomaalta. Piirros seuraavalla sivulla esittää tätä havaintoa.

Irtolöytöjä ei havaittu Valtion kuopassa. Sen lähetyviltä ei etsiskelyistä huolimatta löydetty pyyntikuoppia, jotka näköjään ovat ainakin suurimmaksi osaksi tuhoutuneet hiekkakuopan laajennuksessa.

Puusto Hangasmaankankaalla on harvaa ja mäntyvaltaista. Pientä puustoa on vähän.

Valtion kuopan muinaisjäännöksen kunnostamistarve on vähäinen. Mainittu punertavan maan esiintymä ansaitsisi tulla tutkituksi, ennen kuin eroosio sen lopullisesti hävittää. Pälsin kaivausalueen luo olisi suotavaa saada opaskilpi, jotta Hangasmaankankaalla ulkoilevat tai muuten liikkuvat saisivat tietoa sikäläiseen ympäristöön kuuluvasta muinaisjäännöksestä, mutta suurempaa nähtävyydellistä arvoa ei tällä kohteella ole, eikä sen maasto vaadi ympäristönhoitotöitä mainittavassa mitassa.

Savonlinnassa 27.12.1988 *Esa Laukkanen*

Kerimäki, Alakuona, Hangasmaankangas b:

Tekstissä edellä mainittu täplä, joka havaittiin hiekkakuopan reuna-
leikkauksessa 7.7.1988. Sijaintipaikan peruskoordinaatit: $x = 6877\ 96 - 6877\ 99$, $y = 452\ 06 - 452\ 08$. Paikan päällä vaikutti, että punertavaa hiekkää oli kuopanteessa, joka rikkoi luonnollisten lajittuneiden hiekkakerrosten muodostaman järjestyksen.

Sama aihe kuin piirroksessa, on myös dioissa n:o 16381-3, joista viimeinen on samalla yleiskuva muinaisjäännöksestä.